

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Ovaj rad dostupan je za upotrebu pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution 4.0.

<https://doi.org/10.31820/f.35.2.3>

Leonard Pon

OBILJEŽJA UVODA U ARGUMENTACIJSKIM ESEJIMA U NJEMAČKOM KAO STRANOM JEZIKU

dr. sc. Leonard Pon, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet
lpon@ffos.hr orcid.org/0000-0002-2905-5828

izvorni znanstveni članak

UDK 811.112.2'243

811.112.2'42

rukopis primljen: 24. svibnja 2023; prihvaćen za tisak: 2. listopada 2023.

Uloga diskursne kompetencije u ovladavanju stranim jezikom postaje važn(ij)a na višim razinama komunikacijske jezične kompetencije. Sadržaj diskursne kompetencije, koja predstavlja sposobnost proizvodnje, ali i razumijevanja tekstova, vrlo je složen. No kako je smisao ovladavanja jezikom upravo razvijanje sposobnosti sporazumijevanja na tom jeziku, opis njezinih obilježja i njezinog razvoja kod inojezičnog govornika od ogromnog je znanstvenog interesa.

Cilj je ovoga rada ispitati obilježja uvoda u argumentacijskim esejima na njemačkom kao stranom jeziku primjenom metode analize tematske progresije s osobitim osvrtom na nedostatke koji se mogu uočiti u tim tekstovima. Analizom korpusa 50 tekstova na njemačkom kao stranom jeziku na razini B2 utvrđeno je da slabije procijenjeni tekstovi imaju relativno mali broj riječi, t-jedinica te različitih tematskih elemenata. Uočeni su problemi u odabiru referenata i izraza koji se koriste kao tematski element iskaza, te u redosljedu kojim se tematski elementi pojavljuju u uvodu teksta. Uočene se nedostatke može povezati s lingvističkom kompetencijom u njemačkom jeziku, ali i s općim kognitivnim sposobnostima koje nisu jezično specifične. Provedena je analiza omogućila uvid u doseg i ograničenja primjene metode analize tematske progresije. Uz osvrt na potonje, naznačene su i pedagoške implikacije rezultata ovoga istraživanja.

Ključne riječi: *diskursna kompetencija; koherencija; tematska progresija; uvod teksta; argumentacijski esej; njemački kao strani jezik*

1. Uvod

Jezična komunikacijska kompetencija u stranome jeziku uključuje sporazumijevanje pisanim tekstovima. Za uspješno sporazumijevanje pisanim tekstovima važno je da svi dijelovi teksta uključujući uvod tvore koherentnu cjelinu. To proizlazi iz definicije koherencije teksta u okviru lingvistike teksta (de Beaugrande i Dressler 1981: 88–89, 2.), ali i iz opisa diskursne kompetencije u području ovladavanja stranim jezikom (ZEROJ 2020: 137–142). U pojedinim tekstovima uvod može biti više ili manje koherentan te može u većoj ili manjoj mjeri doprinositi koherenciji čitavoga teksta. Postavlja se pitanje koliko su učenici stranog jezika uspješni u pisanju uvoda te koja su obilježja dobrog uvoda s obzirom na koherenciju. Odgovor na to pitanje važan je za dopunu spoznaja o diskursnoj kompetenciji učenika, a rezultati istraživanja mogli bi poslužiti i za unaprjeđivanje nastave stranog jezika u području razvijanja sposobnosti pismenog izražavanja.

Cilj je ovoga rada opisati obilježja uvoda u argumentacijskim esejima na njemačkom kao stranom jeziku na razini B2 primjenom metode analize tematske progresije. Motivacija za istraživanje crpi se iz želje za ispitivanjem mogućnosti primjene navedene metode za opis obilježja uvoda. Provedeno istraživanje obuhvaća tekstove 50 ispitanika učenika njemačkog kao stranog jezika, a rezultati omogućuju utvrđivanje čimbenika važnih za oblikovanje uvoda teksta inojezičnih govornika.

2. Koherencija inojezičnog teksta i kako joj pristupiti

Među komponentama komunikacijske jezične kompetencije važno mjesto zauzima diskursna kompetencija čije su najistaknutije sastavnice kohezija i koherencija (Bagarić Medve 2013: 55–97; ZEROJ 2020: 137). Najjednostavnije rečeno, kohezija bi se mogla opisati kao gramatičko-formalna, a koherencija kao sadržajna (Rickheit i Schade 2000: 275; Adamzik 2016: 102) odnosno semantičko-kognitivna povezanost dijelova teksta (Thurmair 2010).¹ Poznata je misao kako se analizom kohezije ne može

---

¹ Odnos je kohezije i koherencije sve samo ne jednostavan (usp. Stark 2001). To se vidi po tome što neki autori ne prihvaćaju da se tu radi o dvije odvojene pojave te kao i Brinker radije koriste obuhvatniji koncept koherencije kod kojega se može razlikovati gramatičke, tematske, pragmatičke i druge aspekte (2010: 18). Sukladno ustaljenoj praksi u području u koje se smješta ovaj rad, ipak ćemo razlikovati koheziju i koherenciju, pa bile one ponekad i samo dvije strane iste pojave.

obuhvatiti kvaliteta ili uspješnost teksta, nego da za to treba istražiti koherentnost (Witte i Faigley 1981: 199). Koherentnost odnosno sadržajna povezanost dijelova teksta složena je pojava te ju npr. ZEROJ (2020: 139–142) obuhvaća trima skalama: *Kohezija i koherencija*, *Tematski razvoj* te *Preciznost propozicija*. Thurmair (2010) tvrdi kako se koherencija između ostaloga očituje u određenoj makrostrukturi ili u posebnom načinu razvoja teme, a ciriški raster za analizu teksta razlikuje tri aspekta koherencije: (1) integrativni aspekt, po kojemu svi dijelovi teksta stvaraju jednu funkcionalnu cjelinu, (2) analitički aspekt, po kojemu se tema teksta razlaže na manje dijelove, te (3) derivacijski aspekt, po kojemu se tema teksta postupno razvija preko pojedinačnih rečenica (Sieber 2008: 277).

Analizi koherencije može se pristupiti holistički i analitički. No za razliku od analitičkog pristupa, holistički pristup poput onog koji se koristi u procjeni eseja na državnoj maturi² ne pruža detaljne povratne informacije o promatranim tekstovima. Bagarić Medve i Čelebić (2012) statističkim postupcima dokazuju veću pouzdanost analitičkog pristupa kod procjene diskursne kompetencije. Analitički pristup koherenciji može se ostvariti tematski usmjerenom analizom strukture teksta koja proučava semantičko-kognitivne veze među propozicijama u tekstu. Kao moguće načine operacionalizacije takve vrste analize Brinker izdvaja analizu teme i reme, model makro i superstruktura, te koncept razvoja teme (Brinker 2000: 168). U ovome se radu koristi pristup temeljen na analizi teme i reme.

Daneš (1970) pristupa koherenciji analizirajući teme i reme u pojedinim rečenicama teksta te opisujući uspostavljanje niza tema kroz tekst i određujući na temelju toga tematske progresije. U kontekstu tematskih progresija govori o modelima odnosno apstraktnim konstruktima, a razlikuje pet vrsta tematskih progresija: linearnu i konstantnu progresiju, izvedenu temu, razdijeljenu remu i tematski skok. Lautamatti (1987) taj pristup primjenjuje uz određene preinake tako da umjesto Danešovih pet vrsta razlikuje slijednu, paralelnu i proširenu paralelnu progresiju, čemu Simpson (2000) naknadno dodaje i proširenu slijednu progresiju. Primjenom te metode, koja se pokazuje plodnom u analizi učeničkih tekstova, Lautamatti opisuje razlike između boljih i slabijih tekstova. Skupina istraživača koristi pristup nazvan *topic-based analysis* (Wattson Todd et al. 2004) u kojemu se ključne koncepte u tekstu prikazuje grafički te se pomoću grafa

---

² Usp. str. 18–21 *Ispitnog kataloga za Državnu maturu za ispit iz njemačkog jezika* (<https://www.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2022/09/NJEM-2023.pdf>).

izračunava ukupan broj pokreta od koncepta do koncepta, prosječna udaljenost pokreta i postotak prekida u koherenciji. Iako pristup izgleda privlačno zato što, doslovno rečeno, mjeri koherentnost teksta, zbog nedorečenosti uputa za izradu spomenutog grafa toj analizi nedostaje objektivnosti.

3. Tematska progresija i tekst

Mnogi su autori primijenili pristup analize teme i reme i tematske progresije, najčešće u kontekstu ovladavanja engleskim kao stranim jezikom, u pokušaju objektivnog opisa koherentnosti (inojezičnog) teksta. Ukratko rečeno, takva analiza počinje razlaganjem teksta na manje jedinice (tzv. t-jedinice)³ i određivanjem tematskog i rematskog dijela svake jedinice. Potom se promatra na koji je način tematski element pojedine t-jedinice izveden iz prethodnog dijela teksta te se sukladno tome govori o različitim vrstama tematske progresije, s tim da se vrste i poimanje pojedinih tematskih progresija razlikuju od autora do autora. Pri tome se pokazalo kako je najvažnije pitanje što točno o analiziranim tekstovima govori zastupljenost pojedinih vrsta progresija.

Schneider i Connor (1990) utvrdili su da bolje ocijenjeni inojezični tekstovi na engleskom sadrže više slijednih progresija. No kako su ti rezultati proturječni nalazima prijašnjih istraživanja prema kojima bolje ocijenjeni tekstovi sadrže veći udio paralelnih progresija (Witte 1983), Schneider i Connor su kao mogući uzrok te razlike u rezultatima naveli razlike u poimanju paralelne i slijedne progresije.⁴

---

³ Kako te manje jedinice katkad ne odgovaraju razini rečenice, u literaturi se za njih koristi naziv t-jedinica, izvedeno iz engl. *t-unit* prema *minimal terminable unit*. Termin *t-jedinica* prvi put upotrijebio je Hunt (1965), a t-jedinica sintaktički odgovara jednostavnoj rečenici ili glavnoj rečenici, s tim da uz potonju mogu stajati zavisne klauze (usp. Lautamatti 1987; Schneider i Connor 1990).

⁴ Ako dvije susljedne t-jedinice odnosno rečenice imaju isti izraz odnosno referent kao tematski element, govorimo o *paralelnoj (konstantnoj) progresiji*. Ako je tematski element rečenice izraz odnosno referent koji je u prethodnoj rečenici bio rematskim dijelom iskaza, govorimo o *slijednoj (linearnoj) progresiji*. Dakle paralelna progresija znači da se za jedno te isti referent izriče dvije ili više predikacija, dok slijedna progresija znači da se u dvije ili više uzastopnih rečenica predikacije uvijek odnose na neki drugi referent. Uporaba tih progresija važna je za tekst zato što paralelne progresije stvaraju dojam nabiranja, a slijednim se progresijama obrazlaže i oprimjeruje što je zapravo od presudne važnosti za raspravljачke tekstove.

Bagarić Medve i Čelebić (2012) analizom 155 argumentacijskih eseja na njemačkom kao stranom jeziku na razini B2 utvrdili su udio pojedinih vrsta tematske progresije: slijedna (50,6%), paralelna (29%), proširena paralelna (15,4%), proširena slijedna (4,9%).⁵ Iako je slijedna progresija najzastupljenija, autori tvrde da je njezin udio u usporedbi s paralelnom progresijom prenizak zato što paralelna progresija znači višestruku aktivaciju već uvedenog referenta kao tematskog dijela t-jedinice i nedovoljnu tematsku razrađenost teksta što nije u skladu s tekstnom vrstom. Takvo razmišljanje potvrđuju i Sari i Agustina (2022: 170) koji tvrde da slijedne progresije osiguravaju kumulativni razvoj dok paralelne progresije osiguravaju usredotočenost čitatelja, no ne omogućuju razvoj sadržaja. Rečeno potvrđuje i Leong (2015: 301) koji slijedne progresije navodi kao važno obilježje uvodnog dijela znanstvenih članaka te ističe kako pogled na raspored tematskih elemenata otkriva obrazac „od općeg prema specifičnom“.

Čini se da se inojezični govornici na nižim razinama oslanjaju na paralelne progresije. To potvrđuju rezultati istraživanja u kojemu su Ebrahimi i Ebrahimi (2012) analizom 180 tekstova na engleskom kao stranom jeziku utvrdili da udio slijednih progresija raste kako se povećava razina ovladanoosti engleskim jezikom. Analizom 68 argumentacijskih eseja studenata Saengsang i Raksasat (2021) uočavaju dominaciju paralelne progresije zbog čega se kao osnovno obilježje tih tekstova pokazuje nedostatak detaljne razrade. Učestalije korištenje slijedne progresije na višim razinama može dovesti do uklanjanja navedenog nedostatka.

Pojedina se istraživanja usredotočuju na razlike među jezicima. Tako je Simpson (2000) primjenom metode analize tematske strukture usporedila znanstvene članke nekoliko različitih disciplina izvornih govornika na engleskom i španjolskom i utvrdila da se španjolski tekstovi ističu većim udjelom rečenica s novim tematskim elementom koji se nije pojavio u prethodnom dijelu teksta odnosno s prekidom u koherenciji. U engleskim tekstovima, kojima je važno obilježje ponavljanje ključnih riječi i izraza, značajnije mjesto zauzima slijedna progresija. Skupina je autora provela kontrastivno istraživanje s ciljem usporedbe proceduralnih tekstova u engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku (Downing, Lavid, Belmonte,

---

⁵ Kod proširene paralelne progresije dvije rečenice imaju isti tematski element, no one ne slijede izravno jedna drugu. Proširena slijedna progresija nastaje kad se tematski dio jedne rečenice preuzima iz rematskog dijela neke druge rečenice pod uvjetom da te dvije rečenice ne slijede izravno jedna drugu.

Taboada 1995 prema Downing 2001) i utvrdila veću zastupljenost izvedene teme⁶ u engleskim tekstovima. Taj se rezultat između ostaloga tumači jezičnospecifičnim obilježjima strukture teksta pojedine tekstne vrste. Proučavajući engleske tekstove triju skupina koje se razlikuju s obzirom na status engleskog jezika u njihovoj zemlji, Dita (2009) je analizirala 39 tekstova tekstne vrste pismo uredniku i utvrdila da u tekstovima prevladavaju paralelne progresije te da ne postoje razlike u distribuciji vrsta progresija među skupinama. Iz rezultata jedino proizlazi to da veći stupanj ovladano-sti jezikom podrazumijeva manji broj prekida u koherenciji.

Pojedini autori koji koriste neku od inačica modela tematske progresije ili barem neke od ondje zastupljenih kategorija pokušavaju utvrditi probleme inojezičnog govornika u području diskursne kompetencije. Tako Wikborg zaključuje da tekstovi govornika stranog jezika imaju nedostatke s obzirom na razvoj teme i koheziju (1990), navodeći kao probleme u razvoju teme nejasno određenu temu, promjenu teme ili odmak od teme. Leong je pregledom prethodnih istraživanja koja kvaliteti teksta pristupaju analizom tematske strukture zaključio da učenici engleskog kao stranog jezika imaju poteškoća s organizacijom tematskih elemenata u svome tekstu (Leong 2007: 102). U vlastitom je istraživanju pokazao da je tematska struktura boljih tekstova grozdasta. To znači da se autor teksta pomoću paralelne progresije sustavno vraća na prethodno uvedene koncepte te potom razrađuje jedan po jedan koncept. Do tog je nalaza došao na temelju analize sadržaja tematskih elemenata i njihovog rasporeda odnosno redoslijeda u tekstu. Pregled istraživanja objavljenih u razdoblju između 2013. i 2020. (Fitriati i Gayatri 2021: 261) pokazuje kako su problemi s kohezijom i koherencijom tekstova inojezičnih govornika na engleskom jeziku zapravo odraz problema s tematskom progresijom odnosno činjenicom da inojezični govornici ne uočavaju koji obrasci tematske progresije imaju koju funkciju. Jusoh et al. (2022) probleme s tematskom progresijom objašnjavaju između ostaloga uvođenjem potpuno novih tematskih elemenata te pretjeranom uporabom paralelne progresije. Iz navedenoga je jasno da pojedine vrste progresije same po sebi nisu dobre ili loše nego da imaju određene funkcije. Isto tako jasno je da veliku važnost ima i sadržaj pojedinih tematskih elemenata i raspored tematskih elemenata u tekstu (usp. Leong 2007, 2015). S obzirom na spomenuti raspored tematskih elemenata bitno je što kojem tematskom

---

⁶ Izvedenu temu shvaćaju kao i Daneš (1970).

elementu prethodi i što stoji nakon njega, ali bitno je i nalazi li se taj tematski element na početku ili na kraju odlomka.

4. Rezultati analize obilježja uvoda u argumentacijskim esejima na njemačkom kao stranom jeziku

Cilj je istraživanja opisati obilježja uvoda u argumentacijskim esejima na njemačkom kao stranom jeziku s posebnim osvrtom na obilježja slabije procijenjenih uvoda. Analizom će se korpusa odgovoriti na sljedeća istraživačka pitanja:

1. Koja su obilježja uvoda argumentacijskih eseja na njemačkom kao stranom jeziku s obzirom na opseg, tematsku strukturu i procjenu primjerenosti uvoda?

2. Postoji li povezanost između procjene uvoda te opsega uvoda i rezultata analize tematske progresije uvoda?

3. Koji se problemi u tematskoj strukturi uvoda mogu uočiti primjenom metode analize tematske progresije uvoda i uzimanjem u obzir sadržaja tematskih elemenata?

Ispitanici su inojezični govornici njemačkog jezika na razini B2 prema ZEROJ-u. Korpus tekstova za analizu sadrži 50 argumentacijskih eseja navedenih ispitanika koji su prikupljeni zadatkom pisanja.⁷ U nastavku se navodi primjer zadatka pisanja.

Für einige Menschen hat das Leben in der Stadt viele Vorteile.
Andere sehen darin viele Nachteile.

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema *Das Leben in der Stadt*.
Besprechen Sie dabei sowohl die Vorteile als auch die Nachteile.
Schreiben Sie Ihre eigene Meinung und begründen Sie sie.

Der Aufsatz soll **200 bis 230 Wörter** umfassen.

Svi su tekstovi procijenjeni primjenom ljestvica za procjenjivanje 15 različitih elemenata kvalitete teksta, a za potrebe ovoga rada koriste se

---

⁷ Zadatak pisanja, ljestvice za procjenjivanje sastavaka te metoda analize tematske progresije razvijeni su u okviru projekta IP-2016-06-5736 – Koherencija pisanoga teksta u inome jeziku: hrvatski, njemački, engleski, francuski i mađarski jezik u usporedbi (KohPi-Tekst) (Bagarić Medve, Vesna, HRZZ – 2016-06).

rezultati procjene za element *uvod*. Procjenjivači su procijenili u kojoj mjeri za pojedini uvod vrijedi tvrdnja *Uvod je prikladan oblikovan*. Pritom su vodili računa o tome koliko je uvod prikladan kao najava teme glavnoga dijela teksta kao i o tome je li uvod primjerenog opsega s obzirom na opseg cijelog teksta. Za procjenu su koristili skalu od 0 do 5, pri čemu 0 znači da uvod nije u skladu s opisivačem kriterija, a 5 da je uvod u potpunosti u skladu s opisivačem kriterija. Tekstove su procijenila dva procjenjivača te je utvrđeno da pouzdanost slaganja procjenjivača iznosi 0,970 (Cronbach's Alpha).

Uz spomenutu procjenu primjenom ljestvica za procjenjivanje tekstovi su analizirani i primjenom metode za analizu tematske progresije. Ta je metoda izvedena iz metode F. Daneša (1970) i L. Lautamatti (1987) (usp. Eroms 2000). Prvi je korak analize razlaganje teksta na t-jedinice, drugi je korak određivanje tematskog elementa svake pojedine t-jedinice, a u trećem se koraku promatra u kojem je odnosu pojedini tematski element prema prethodno ostvarenom jezičnom materijalu te se sukladno tome određuje vrsta tematske progresije.

T-jedinica definira se sintaktički kao jednostavna rečenica, zavisnosložena rečenica ili glavna rečenica (Fries 1994; usp. poglavlje i bilješku 3), a pragmatički kao iskaz koji se sastoji iz tematskog i rematskog dijela.

Tematski se element odnosi na sudionika, okolnost ili proces (Halliday 2014: 91ff.), a u konkretnoj t-jedinici to je funkcionalno gledano početni odnosno polazni element iskaza, koji je često prethodno već spomenut (Engel 1996: 72ff.).

Razlikuju se sljedeće vrste progresije: slijedna (SP), proširena slijedna (PSP), paralelna (PP) te proširena paralelna progresija (PPP), potom izvedena tema 1 (IT1) i izvedena tema 2 (IT2), te diskursna tema (DT).⁸ Ako je tematski element izraz odnosno referent koji se nije pojavio u prethodnom dijelu teksta odnosno koji se ne može izvesti iz prethodnog dijela teksta, utvrđuje se prekid koherencije.⁹

---

⁸ Prve su četiri vrste tematske progresije protumačene u prethodnim bilješkama. *Izvedena tema 1* može se opisati kao značenjski izvedena tema, a *izvedena tema 2* kao kontekstualno izvedena tema. *Diskursna tema* odnosi se na ponovnu aktivaciju referenta koji se već pojavio kao tematski element u nekom istaknutom dijelu teksta (npr. u naslovu).

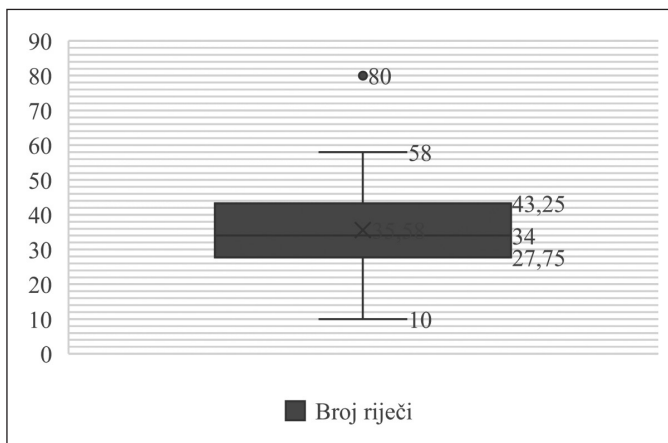
⁹ Dodatno o tematskim progresijama, vidi Pon/Bagarić Medve (2021). One se ovdje ne tumače detaljnije zato što razlikovanje vrsta progresija nije neophodno za razumijevanje ovog istraživanja.

Podaci dobiveni kvalitativnom analizom kvantificirani su i obrađeni u programu SPSS 20 (deskriptivna i inferencijalna statistika).

5. Rezultati istraživanja i rasprava

Prosječan je broj riječi uvoda 35,58, a donji prikaz donosi distribuciju broja riječi u uvodu tekstova. Radi boljeg shvaćanja ovog rezultata navodimo da je prosječan broj riječi u tekstu 257 te da tekst u pravilu osim uvoda sadrži dva odlomka glavnoga dijela i jedan zaključni odlomak.

Slika 1. Prikaz distribucije broja riječi u analiziranim uvodima (N = 50)

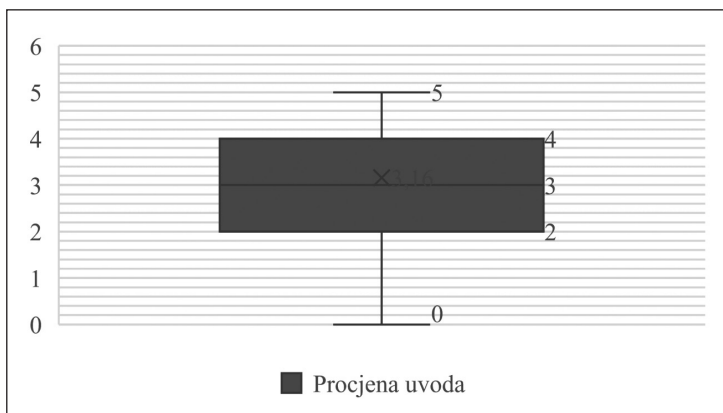
Rezultati analize tematske strukture nalaze se u tablici 1.

Tablica 1. Prikaz rezultata analize tematske strukture uvoda teksta (N = 50)

	T-jedinice	Tematski elementi	SP	PP	PSP	PPP	IT1	IT2	DT	Prekid
M	3,34	2,86	0,40	0,42	0,14	0,10	0,66	0,42	0,06	0,12
SD	1,08	0,97	0,61	0,70	0,35	0,30	0,75	0,61	0,24	0,39
Min	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Max	6	5	2	2	1	1	3	2	1	2
Σ	167	143	20	21	7	5	33	21	3	6

Iz tablice je razvidno da se tematska struktura uvoda ostvaruje prije svega sljedećim vrstama tematske progresije: izvedenom temom 1, zatim paralelnom progresijom i izvedenom temom 2 te slijednim progresijama. Ostale vrste progresija, kao i prekidi, slabije su zastupljeni. Ovaj je nalaz djelomično u skladu s Almaden (2006) koja je analizirala 60 ulomaka tekstova filipinskih studenata na engleskom jeziku te ustanovila da su najviše zastupljene paralelna (51,8%) i proširena paralelna progresija (28,5%) budući da se njezino shvaćanje tih progresija konceptualno podudara s oba tipa paralelne progresije i izvedenom temom 1 u ovome radu. Isto tako naš se nalaz djelomično podudara i s rezultatima u Saengsang i Raksasat (2021) s obzirom na to da ondje udio paralelnih progresija prelazi 70%, a ovdje paralelne i njima slične progresije čine 42% svih progresija – postotni udio nije isti, no rezultati su podudarni s obzirom na to da su paralelne i njima slične progresije dominantne. S obzirom na tekstnu vrstu i na rezultate prethodnih istraživanja (Bagarić Medve i Čelebić 2012; Leong 2015; Sari i Agustina 2022) ovaj udio paralelnih progresija upućuje na slabiju kvalitetu teksta.

Prosječan je rezultat procjene uvoda 3,16, a dolje se prikazuje distribucija tih podatka.

Slika 2. Prikaz distribucije rezultata procjene uvoda (N = 50)

Provjerom povezanosti rezultata procjene uvoda te broja riječi i rezultata analize tematske progresije ustanovljene su statistički značajne, pozitivne korelacije koje se navode u sljedećoj tablici.¹⁰

Tablica 2. *Povezanost između varijabli procjena uvoda, opseg, tematski elementi i t-jedinice (Spearman)*

		Opseg uvoda	Tematski elementi	T-jedinice
Procjena uvoda	<i>r</i>	0,376**	0,439**	0,339*
	<i>p</i>	0,007	0,001	0,016

Bolje procijenjeni uvodi imaju veći broj riječi, veći broj tematskih elemenata i veći broj t-jedinica. Iz utvrđenih korelacija zaključujemo da su bolje ocijenjeni uvodi sadržajno razrađeniji. Takav je zaključak u skladu s činjenicom da je najsnažnija korelacija ustanovljena između procjene uvoda i broja tematskih elemenata u uvodu, a upravo veći broj različitih tematskih elemenata – ukoliko su oni dobro odabrani i raspoređeni – preduvjet je za dobru sadržajnu razrađenost teksta (uvoda), što je u skladu i s prethodnim nalazima. Tako je i Leong (2007: 109) utvrdio istu povezanost između kvalitete teksta i opsega, dok su Witte i Faigley analizom studentskih eseja utvrdili manji broj različitih tematskih elemenata u slabije procijenjenim tekstovima (1981: 197).

Promatrajući tematsku progresiju tekstova uz poseban osvrt na sadržaj tematskog elementa može se uočiti koja su obilježja slabije procijenjenih uvoda.

Detaljan pregled pojedinih uvoda procijenjenih s 4 boda¹¹ pokazuje da su ti uvodi sami po sebi koherentni, no da se zbog sadržaja tematskih elemenata ne uklapaju u ostatak teksta. Tako se uvod jednoga teksta s temom *Život u gradu* sastoji od tri t-jedinice, s tim da se u sve tri pojavljuje isti tematski element, *Stadtleben oder Landleben*¹² (*gradski ili seoski život*). Time navedeni uvod nije prikladan ni s obzirom na naslov teksta ni s obzirom na

¹⁰ S obzirom na to da je ustanovljeno nepostojanje normalnosti distribucije podataka, za izračun korelacija koristio se neparametrijski postupak (Spearman).

¹¹ Za procjenjivanje prikladnosti uvoda koristila se skala od 0 do 5, pri čemu 4 boda znači da je uvod uglavnom u skladu s opisivačem kriterija.

¹² U ovome dijelu rada svi primjeri iz korpusa – i pojedine sintagme i čitave rečenice – navode se u izvornom obliku, greške nisu ispravljene.

razradu u glavnome dijelu teksta. Inače, ulogu naslova u kontekstu koherentnosti teksta spominjala je još Lautamatti ističući potrebu da se u analizi pažnja usmjeri i na to pojavljuje li se naslov u ulozi tematskog elementa u tekstu (1987: 92). U jednom se drugom tekstu u uvodu javljaju sljedeći tematski elementi: *Menschen (ljudi) – einige (neki) – die anderen (drugi) – Menschen (ljudi)*.

Primjer 1

Am Anfang möchte ich sagen, dass **eine menge Menschen** in verschiedenen Orten leben. **Einige** wohnen in den Städten und **die anderen** in Dörfern. Natürlich haben deswegen **viele Menschen** verschiedene Meinungen über das Stadtleben.¹³

Taj uvod nije primjeren zbog odabira tematskih elemenata budući da iz uvoda proizlazi da je tema predstavljanje razmišljanja ljudi o zadanoj temi, a ne rasprava o prednostima i nedostacima života u gradu.

Slična se pojava može uočiti i u uvodima procijenjenim s tri ili manje bodova. Tako je tematska struktura sljedećeg uvoda takva da tematski elementi smješteni u drugom dijelu uvoda odvede od teme teksta te sugeriraju da se u tekstu radi o mladima.

Primjer 2

Für Jugendliche ist **das Leben in der Stadt** sehr interessant. **Das Leben in der Stadt** gibt viele Möglichkeiten, besonders für die Jugendlichen. **Die Stadt** hat viele Kinos, Museums, Cafés usw. Und **Jugendliche** können ausgehen wo sie wollten. **Viele Jugendliche** gehen in die Stadt zu studieren, weil es nur in großen Städte Studiums gibt.¹⁴

To, dakako, nije u skladu ni s naslovom (*život u gradu*) ni s glavnim dijelom teksta. Ovaj primjer pokazuje da nije važno samo koji se tematski

---

¹³ 'Na početku bih želio reći da **puno ljudi** živi na različitim mjestima. **Neki** žive u gradovima, a **drugi** na selima. Naravno, zato **mnogi ljudi** imaju različita mišljenja o životu u gradu.' (prijevod autora)

¹⁴ '**Život u gradu** jako je zanimljiv mladim ljudima. **Život u gradu** nudi brojne mogućnosti, posebice za mlade. **Grad** ima mnogo kina, muzeja, kafića itd. A **mladi** mogu izlaziti gdje god žele. **Mnogi mladi** ljudi odlaze u grad studirati zato što studija ima samo u većim gradovima.' (prijevod autora)

elementi javljaju u uvodu, nego da je važan i njihov redosljed. Izbor tematskog elementa u drugome dijelu uvoda, a posebno u posljednjoj rečenici uvoda, mogao bi popraviti tematsku strukturu. To je u skladu s prethodnim nalazom prema kojemu uvodni dio članka ima raspored tema prema obrascu „od općeg prema specifičnom“ (Leong 2015: 301). Naši slabije procijenjeni uvodi nisu oblikovani prema tome obrascu – posebno se uočava izostanak drugog dijela tog obrasca: „prema specifičnom“.¹⁵ Prethodno spomenuto odvratanje od teme kao jedan od uzroka nekoherentnosti inojezičnog teksta spominje i Wikborg (1990). Koristeći Shakirove (1991: 403) riječi, moglo bi se reći da tematski razvoj u navedenim slučajevima ne odražava svjesnost autora o tome koja očekivanja ima čitatelj s obzirom na to kako se ovakav tekst – u ovom slučaju: uvodni dio teksta – treba razvijati.

U pojedinim se tekstovima kao tematski element u uvodu javlja zamjenica, uglavnom *es/das (ono/to)*, za koju se ne može jasno odrediti referent zato što u prethodnom dijelu teksta ili nema nijednog izraza ili ima više od jednog izraza na koji bi ta zamjenica mogla upućivati. Tako u jednom primjeru nakon eksplicitnog navođenja izraza *das Leben in der Stadt (život u gradu)* i *das Leben auf einem Dorf (život na selu)* slijedi tvrdnja *Natürlich wie alles hat das auch Vorteile und Nachteile (Naravno, kao sve i to ima prednosti i nedostatke)*. Tematski element *das (to)* može se odnositi na oba prethodno navedena izraza, no da je umjesto *das (to)* navedeno *das Leben in der Stadt (život u gradu)* ili *beides (oboje)*, odnosi bi bili jasni. Naravno, s obzirom na temu teksta dobro oblikovan uvod na tome bi mjestu trebao sadržavati prvi navedeni izraz.

Neki tekstovi sadrže prekratke uvode s obzirom na broj t-jedinica od kojih se sastoje. Uvodi koji se sastoje od manje od tri t-jedinice slabije su procijenjeni. Takvi su uvodi slabije procijenjeni čak i kad su tematski elementi relevantni za temu teksta. Jedan od kratkih uvoda s dvije t-jedinice sadrži tematske elemente *das Leben in der Stadt (život u gradu)* i *es (ono, to)*, no ta je sekvenca isključivo nabrājačkog karaktera. Jasno je da uvod koji ima samo jednu t-jedinicu i samo jedan tematski element ne može ispuniti funkciju uvoda čak i kad je tematski element potpuno u skladu s naslovom teksta i s glavnim dijelom, poput *das Leben in der Stadt (život u gradu)* ili *Nachteile und Vorteile (nedostaci i prednosti)*. Ovaj je rezultat u skladu s

---

¹⁵ U našem slučaju primjena obrasca „od općeg prema specifičnom“ znači da u drugome dijelu uvoda odabir tematskih elemenata usmjerava na ono što se obrađuje u glavnome dijelu teksta, a to su prednosti i nedostaci života u gradu.

prijašnjim istraživanjem u kojemu je Leong (2007: 115) utvrdio povezanost kvalitete teksta i stupnja tematske razrađenosti.

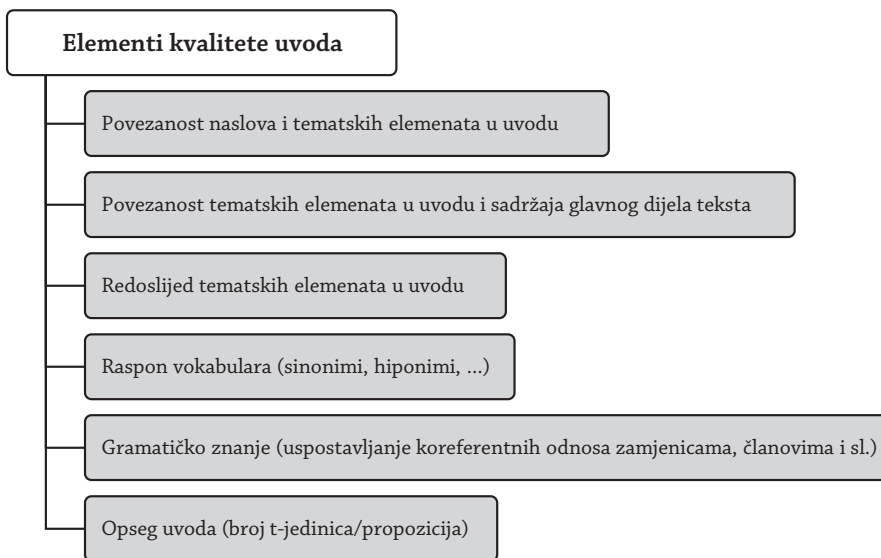
Sažeto rečeno, pregled tekstova čiji su uvodi procijenjeni s 3 ili manje bodova otkriva kako slabije procijenjene uvode opisuju sljedeća obilježja: (1) tematski elementi koji odvrću od teme/naslova teksta i od sadržaja glavnoga dijela teksta, (2) tematski elementi izraženi zamjenicama za koje se ne može jednoznačno odrediti koreferentni izraz, (3) manji/mali broj t-jedinica, a posljedično i tematskih elemenata što ne dopušta razradu primjerenu uvodu teksta.

Postavlja se pitanje treba li uzroke ovih problema tražiti u nižoj razini komunikacijske jezične kompetencije u njemačkom jeziku ili u jezično neovisnim obilježjima o kojima govori Marx (2020: 18) i koja između ostaloga uključuju znanje o tekstovima, opće kognitivne sposobnosti i strategije pisanja. Vjerojatno su problemi u uporabi zamjenica uzrokovani više jezičnim znanjem budući da zamjenice u njemačkom kao stranom i zamjenice u hrvatskom kao materinskom jeziku nemaju istovjetan način uporabe. No nije jasno što dovodi do odabira neprimjerenih imenica za ulogu tematskog elementa. Moguće je da je posrijedi nedovoljno jezično znanje odnosno nedovoljan raspon vokabulara, no moguće je da se radi isključivo o organizaciji sadržaja i redosljedu referenata koji se pojavljuju u ulozi tematskih elemenata.

Jedan je smjer istraživanja aspekata diskursne kompetencije u kontekstu ovladavanja stranim jezikom kontrastivna retorika koja polazi od toga da se organizacija teksta razlikuje od jezika do jezika (ili kako Kaplan kaže: od kulture do kulture) te da to može dovesti do problema u tekstu na stranom jeziku (Kaplan 1966). Tako je analiza prijevoda filozofskih tekstova s njemačkog na engleski pokazala da u procesu prevođenja dolazi do promjene obrazaca tematskih elemenata što može dovesti do poteškoća u čitanju prijevoda (Ventola 1995). Jedan od problema leži u činjenici da tematski element izražen imenskom sintagmom u njemačkom jeziku može biti vrlo složen te je njegov doslovni prijevod na engleski nezgrapnan i teže razumljiv. Wan (2022) pokazuje da kineski učenici prenose tradiciju pisanja svog materinskog jezika u tekstove na engleskom i njemačkom kao stranom jeziku. Postavlja se pitanje jesu li problemi s uvodom koje je pokazala naša analiza posljedica razlika u organizaciji teksta među jezicima o kojima pišu Kaplan, Ventola, Wan i neki drugi autori. Problemi s redosljedom tematskih elemenata mogli bi se objasniti razlikama među jezicima, no za to je potrebna dodatna analiza tekstova izvornih govornika na hrvatskom i njemačkom je-

ziku. Čini se da nespretno odabrani tematski elementi te uvodi neprikladni zbog opsega koji ne omogućuje minimalnu razradu nisu objašnjivi razlikama u organizaciji teksta u raznim jezicima. Uvjerljiviji je zaključak da je ovdje riječ o jezično neovisnim obilježjima i o znanju vokabulara i gramatike.

S obzirom na rezultate provedene analize može se govoriti o nekoliko elemenata koji utječu na kvalitetu uvoda teksta, što vrlo pojednostavljeno prikazuje donja slika.

Slika 3. Čimbenici prikladnosti uvodnog dijela teksta

6. Zaključak i implikacije

Detaljnim pregledom tematskih progresija i tematskih elemenata u uvodu argumentacijskih esejia inojezičnih govornika njemačkog jezika uočeno je nekoliko nedostataka slabije procijenjenih uvoda koji su protumačeni u poglavlju 5. Otvoreno je pitanje uzrokuje li ove probleme loš odabir referenta koji se pojavljuje u ulozi tematskog elementa ili nedovoljno jezično znanje govornika zbog kojega je jezični ostvaraj tematskoga elementa neprikladan za kontekst. Odgovor na to pitanje moglo bi se dobiti prikupljanjem detaljnih podataka o razini komunikacijske jezične kompetencije ispitanika i povezivanjem tih podataka s rezultatima ovog istraživanja, ali i

provedbom dodatnih psiholingvističkih istraživanja kojima bi se rasvijetlio sam proces pisanja teksta.

Ovo istraživanje pokazuje da se doseg analize tematske progresije povećava uzimanjem u obzir sadržaja tematskog elementa te rasporeda tematskih elemenata odnosno obrazaca njihove uporabe.

Skala ZEROJ-a (2020: 139) koja se odnosi na tematski razvoj obuhvaća dva aspekta: „This scale is concerned with the way in which ideas are logically presented in a text and related to each other in a clear rhetorical structure. It also involves following relevant discourse conventions.“ Čini se da je prvi aspekt, logičnost u načinu predstavljanja ideja u tekstu i njihov međusobni odnos, opisan općenitije budući da se temelji na nedefiniranom konceptu logičnosti u predstavljanju ideja. ZEROJ ili barem modeliranje komunikacijske jezične kompetencije mogli bi se upotrijebiti detaljnijim uzimanjem u obzir tematske strukture pisanih tekstova kod opisa diskursne kompetencije.

Uzimajući u obzir istraživanja prema kojima bi informacijsku strukturu odnosno organizaciju tematskih elemenata u pojedinim tekstnim vrstama trebalo poučavati (usp. npr. Hawes i Thomas 2012), rezultati ovog istraživanja imaju važne pedagoške implikacije te mogu poslužiti kao izvor informacija i poticaj za izradu uputa i vježbi za poboljšanje kvalitete uvoda kakve je za autore medicinskih članaka izradio Gray (2018).

Popis literature

- Adamzik, Kirsten (2016) *Textlinguistik. Grundlagen, Kontroversen, Perspektiven*, 2. izdanje, De Gruyter, Berlin/Boston.
- Almaden, Daisy O. (2006) „An Analysis of the topical structure of paragraphs written by Filipino students“, *The Asia-Pacific Education Researcher*, 15, 2, Manila, str. 127–153.
- Bagarić Medve, Vesna (2012) *Komunikacijska kompetencija. Uvod u teorijske, empirijske i primijenjene aspekte komunikacijske kompetencije u stranome jeziku*, Filozofski fakultet, Osijek.
- Bagarić Medve, Vesna; Čelebić, Ivan (2012) „Bewertung der Diskurskompetenz: holistischer vs. analytischer Ansatz“, *Applied Linguistics Today: Research and Perspectives – Angewandte Linguistik heute: Forschung und Perspektiven*, ur. Leonard Pon, Vladimir Karablić i Sanja Cimer, Frankfurt am Main, str. 33–49.

- Beaugrande, Robert-Alain de; Dressler, Wolfgang Ulrich (1981) *Einführung in die Textlinguistik*, Max Niemeyer, Tübingen.
- Brinker, Klaus (2000) „Textstrukturanalyse“, *Text- und Gesprächslinguistik*. 1. sv., ur. Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann i Sven Frederik Sager, Berlin/New York, str. 164–175.
- Brinker, Klaus (2010) *Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden*, 7. izdanje, Erich Schmidt, Berlin.
- Daneš, František (1970) „Zur linguistischen Analyse der Textstruktur“, *Folia Linguistica* 4, 1–2, Berlin, str. 72–78.
- Dita, Shirley (2009) „Physical and Topical Structure Analysis of Professional Writing in Inner, Outer, and Expanding Circles of English“, *TESOL Journal* 1, Dandong, str. 95–118.
- Downing, Angela (2001) „Thematic Progression as a Functional Resource in Analysing Texts“, *Círculo de lingüística aplicada a la comunicación* 5, Madrid, str. 1–16.
- Ebrahimi, Seyed Foad; Ebrahimi, Seyed Jamal (2012) „Information Development in EFL Students Composition Writing“, *Advances in Asian Social Science*, 1, 2, str. 212–217.
- Eroms, Hans-Werner (2000) „Der Beitrag der Prager Schule zur Textlinguistik“, *Text- und Gesprächslinguistik*, 1. sv., ur. Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann i Sven Frederik Sager, Berlin/New York, str. 36–43.
- Fitriati, Wuli; Gayatri, Nurjannah Mutiara (2021) „Thematic progression in EFL learners’ writing: a literature review“, *Lingua Cultura*, 15, 2, West Jakarta, str. 257–262.
- Fries, Peter H. (1994) „On theme, rheme and discourse goals“, *Advances in written text analysis*, ur. Malcolm Coulthard, London, str. 229–249.
- Gray, John Ayric (2018) „Introduction sections: where are we going and why should I care?“, *AME Medical Journal*, 2018, 3, 112, Hong Kong, str. 1–13.
- Hawes, Thomas; Thomas, Sarah (2012) „Theme choice in EAP and media language“, *Journal of English for Academic Purposes*, 11, 3, St. Louis i dr., str. 175–183.
- Hunt, Kellogg (1965) *Grammatical structures written at three grade levels*, National Council of Teachers of English, Champaign (IL).

- Jusoh, Wan Nur Aida Sakinah Wan, Norfaizah Abdul Jobar, Md Zahril (2022) „What is Thematic Progression in Students' Essay? Revision of Systematic Literature Review“, *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 11, 4, Bahawalpur, str. 1142–1164.
- Kaplan, Robert (1966) „Cultural thought patterns in inter-cultural education“, *Language Learning*, 16, 2, Michigan, str. 11–25.
- Lautamatti, Liisa (1982) „Discourse coherence in English matriculation essays written by Finnish students: some preliminaries“, *AFinLAN vuosikirja*, 12, Jyväskylä, str. 89–96.
- Lautamatti, Liisa (1987) „Observations on the development of the topic of simplified discourse“, *Writing across Languages: Analysis of L2 Texts*, ur. Ulla Connor, Robert Kaplan. Addison-Wesley Publishing Co., Reading, MA, str. 87–114.
- Leong, Ping Alvin (2007) „Developing the Message: Thematic Progression and Student Writing“, *The Journal of Asia TEFL*, 4, 3, Asia TEFL, str. 93–127.
- Leong, Ping Alvin (2015) „Topical themes and thematic progression: the 'picture' of research articles“, *Text&Talk*, 35, 3, Mouton de Gruyter, str. 289–315.
- Marx, Nicole (2020) „Transfer oder Transversalität? – Designs zur Erforschung der Mehrschriftlichkeit“, *Bulletin VALS-ASLA spécial*, Neuchâtel, str. 15–33.
- Pon, Leonard; Bagarić Medve, Vesna (2021) „Kohärenzherstellung in schriftlichen Texten von DaF-Studierenden“, *Zagreber Germanistische Beiträge*, 30, 1, Zagreb, str. 153–172.
- Rickheit, Gert; Schade, Ulrich (2000) „Kohärenz und Kohäsion“. *Text- und Gesprächslinguistik*. Bd. 1., ur. Klaus Brinker, Gerd Antos, Wolfgang Heinemann i Sven Frederik Sager, Berlin/New York, str. 275–283.
- Saengsang, Apornchanit; Raksasat, Kittiporn (2021) „An Analysis of the Topical Structure of Essays Written by Fourth-Year English Majors at Naresuan University“, *GTHJ* 27, 1, Phitsanulok, str. 32–45.
- Sari, Eka Dyah Puspita; Agustina, Mia Fitria (2022) „Thematic Development in Students' Argumentative Essay“, *IDEAS, Journal of Language Teaching and Learning, Linguistics and Literature*, 10, 1, Palopo, str. 166–174.

- Schneider, Melanie; Connor, Ulla (1990) „Analysing topical structure in ESL essays: Not all topics are equal“, *Studies in Second Language Acquisition*, 12, 4, Cambridge, str. 411–427.
- Shakir, Abdullah (1991) „Coherence in EFL Student-Written Texts: Two Perspectives“, *Foreign Language Annals*, 24, 5, Wiley, str. 399–411.
- Sieber, Peter (2008) „Kriterien der Textbewertung am Beispiel Parlando“, *Textlinguistik. 15 Einführungen*, ur. Nina Janich, Narr, Tübingen, str. 271–290.
- Simpson, Joellen M. (2000) „Topical Structure Analysis of Academic Paragraphs in English and Spanish“, *Journal of Second Language Writing*, 9, 3, Elsevier, str. 293–309.
- Stark, Elisabeth (2001) „Textkohäsion und Textkohärenz“, *Language Typology and Language Universals / Sprachtypologie und sprachliche Universalien / La typologie des langues et les universaux linguistiques. An International Handbook / Ein internationales Handbuch / Manuel international*, ur. Martin Haspelmath, Ekkehard König, Wulf Oesterreicher i Wolfgang Raible, Berlin/New York, str. 634–656.
- Thurmair, Maria (2010) „Kohärenz“, *Fachlexikon. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache*, ur. Hans Barkowski i Hans-Jürgen Krumm, Tübingen – Basel, str. 154–155.
- Ventola, Eija (1995) „Thematic Development and Translation“, *Thematic Development in English Text*, ur. Mohsen Ghadessy, London, str. 85–104.
- Wan, Shujun (2022) „Positionierung der eigenen Meinung und der Verwendung von Appellen in argumentativen Texten: Chinesische DaF-Lerner/-innen, L1-Sprecher/-innen des Deutschen und chinesische EFL-Lerner/-innen im Vergleich“, *Deutsch als Fremdsprache*, 3, 59, Leipzig, str. 165–177.
- Watson Todd, Richard; Thienpermpool, Patteera; Keyuravong, Sonthida (2004) „Measuring the coherence of writing using topic-based analysis“, *Assessing Writing*, 9, Elsevier, str. 85–104.
- Wikborg, Eleanor (1990) „Types of coherence breaks in Swedish student writing: Misleading paragraph division“, *Coherence in Writing. Research and Pedagogical Perspectives*, ur. Ulla Connor i Ann M. Johns, Alexandria, str. 131–149.
- Witte, Stephen P. (1983) „Topical structure and revision: An exploratory study“, *College Composition and Communication*, 34, 3, Urbana, str. 313–341.

Witte, Stephen P.; Faigley, Lester (1981) „Coherence, Cohesion, and Writing Quality“, *College Composition and Communication*, 32, 2, Urbana, str. 189–204.

ZEROJ (2020) = Council of Europe (2020), *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, available at www.coe.int/lang-cefr.

SUMMARY

Leonard Pon

FEATURES OF INTRODUCTORY PARAGRAPHS IN ARGUMENTATIVE TEXTS BY LEARNERS OF GERMAN AS A FOREIGN LANGUAGE

Discourse competence in a foreign language rises in importance as a learner develops and approaches higher levels of communicative language competence. Roughly defined as the ability to produce and understand texts, discourse competence is a very complex component of communicative language competence. Since the goal of learning a foreign language is not the ability to produce grammatically and semantically correct sentences, but the ability to communicate in an FL, the description of the features and the development of FL learner's discourse competence is of utmost importance.

The aim of this paper is to examine the features of introductions in argumentative essays in German texts by FL learners. The method employed is thematic progression analysis and the most important goal is to identify the shortcomings that can be observed in these texts. The corpus for the present study includes 50 texts in German written by foreign language learners at the B2 level. The analysis has revealed that poorly evaluated texts are relatively short, consisting of very few t-units and a small number of different thematic elements. The selection of referents and expressions functioning as the thematic element of a t-unit and the order in which thematic elements appear in an introduction pose great difficulties for FL learners of German. It is assumed that these shortcomings partially stem from low linguistic competence in German, but they are also associated with general cognitive abilities that are not language specific. The analysis has also revealed the scope and limitations of the application of the thematic progression analysis method. Finally, it is concluded that the results of the study can be used as a starting point to derive pedagogical implications relevant for FL learning contexts.

Keywords: *discourse competence; coherence; thematic progression; text introduction; argumentative essay; German as a foreign language*